

BONDHÄST, m. 2. Häst, som tillhör en bonde.

BONDHÖGFÄRD, f. 5. sing. Det slags dumdryga högfärd, som ofta anträffas hos bondfolk och ej sällan äfven hos personer, tillhörande de så kallade bättre klasserna.

BONDHÖGFÄRDIG, a. 2. Som visar bondhögfärd i sitt uppförande.

BONDJACKA, f. 1. Jacka, sådan som bönder i vissa länder och landsorter bruka.

BONDKALAS, n. 5. 1) Kalas, hållet af och hos bondfolk. — 2) Kalas, hållet för bönder.

BONDKANALJE, böndkanälje, m. 3. Se *Bondlymmel*.

BONDKAPLAN, böndkaplän, m. 3. 1) (fam.) Komminister i en bondförsamling; äfv. (i allmänhet) komminister i en landförsamling. — 2) (skämtv.) Se *Pollusion*.

BONDKLIPPARE, m. 5. (fam.) Häst af liten, men liflig ras, hos bönder. — 2) Illparig bonde.

BONDKLÄDER, m. 3. pl. Sådana kläder, som i allmänhet brukas af bönder.

BONDKNOP, n. 5. (sjöt.) Ett slags sjömansknut, lik skräddarens knut på en tråd.

BONDKOJA, f. 1. Koja, byggd på allmogens vanliga sätt.

BONDKOST, m. 3. sing. Se *Bondmat*.

BONDKRIG, n. 5. Sådant krig, då bönderne i ett land gripit till vapen emot dess regering, merendels till följe af lidet förtryck.

BONDKROG, m. 2. Krog på landet, för bönder.

BONDKUNG, m. 2. Konung, som tager bönderna i beskydd emot de höga herrarna och på allt sätt söker vinna allmogens tillgifvenhet. Denna benämning tilldelades isynnerhet svenska konungen Carl IX.

BONDKYRKA, f. 1. Kyrka i en landförsamling. — *Syn.* Landskyrka.

BONDKÄRING, f. 2. (föraktligt) Gammal bondqvinna.

BONDKÄRRA, f. 1. Kärra, sådan som den brukas af bönder, utan fjädrar, beklädnad och dyna i sitsen.

BONDLÄND, n. 5. Förekommer i adverbiala uttrycket *På b-et*, som i nästan föraktlig mening säges, för att beteckna en nejd, der för det mesta endast bönder bo; äfv. landet i allmänhet. *Sätta sig ner på b-et*.

BONDLATER, m. 3. pl. Se *Bondmaner*.

BONDLIF, n. 5. Böndernas vanliga lefnads-sätt. Brukas mest i definit form. *B-ifvet har öck sina behåg*.

BONDLOLLA, f. 1. (fam.) Dum, rå, ohysad bondflicka.

BONDLURK, m. 2. Grof, tölpig, ohysad bonde (hem. 2, b). Brukas mest som skällsord. — *Syn.* Se *Bondlymmel*.

BONDLYMMEL, m. 2. pl. — *lymlar*. Elak, stursk eller bedräglig bonde (hem. 2, b). Brukas mest som skällsord. — *Syn.* *Bondbasse*, *Bondlurk*, *Bondkanalje*, *Bondtupp*, *Bondslyngel*, *Bondtölp*.

BONDMANER, n. 5. Det sätt att vara, som i allmänhet utmärker bönder. *På b.* (adv. talesätt), på bondvis. — *Syn.* *Bondlater*, *Bondskick*, *Bondväsende*.

BONDMAT, m. 2. sing. Sådan mat, som bönder i allmänhet lefva utaf. — *Syn.* *Bondkost*, *Bondföda*.

BONDMIN, m. 3. (fam. föraktl.) Dum, enfaldig, förlägen min, lik den, som ofta utmärker bönder.

BONDMÖSSA, f. 1. Sådan mössa, som bönder i allmänhet bruka, af olika form och beskaffenhet på olika orter.

BONDNATUR, böndnatur, f. 5. (fam. föraktl.) Sådan kroppsbeskaffenhet, som i allmänhet tillhör bönder, d. v. s. starkare, uthärdigare, mindre ömtålig än deras, som tillhöra den så kallade herreklassen. *Han har en riktig b.*, d. v. s. tål vid allt.

BONDPIGA, f. 1. Piga, i tjänst hos bondfolk. — En piga, som är i tjänst hos ståndsperson, kan icke rätteligen kallas *Bondpiga*, äfven om hon är född af bondfolk; lika liit en bondes dotter, som är hemma i föräldrahuset. Man säger i förra fallet endast *Piga*, i det sednare *Bondflicka*, *Bonddotter*.

BONDPINARE, m. 5. och

BONDPLÅGARE, m. 5. En, som plågar bönder genom svåra skatter och deras stränga utkrävande, genom misshandling, hugg och slag, o. s. v. *Många godsägare äro b.; kronofogdar, länsmän m. fl. äro det och stundom. Under Unionskonungarnes tid voro de danska fogdarne i Sverige grymma b.; bland dem Jösse Erikson allra värst.*

BONDPOLSKA, f. 1. 1) Ett slags dans, allmänt bruklig ibland bondfolk. Utföres på många olika sätt och har derefter flera olika namn, såsom *Slängpolska*, *Långpolska*, *Hanebopolska*, *Dalpolska*, m. fl. — 2) Melodi eller musikstycke, hvarefter en sådan dans utföres.

BONDPRAKTIKA, böndpraktika, f. 1. Samling af erfarenhetsrön i hushålls- och landtmannavärf, beräkandet af blifvande väderlek, m. fl. ämnen af tillämplighet och nytta för jordbrukare. — Skrifves oftast *Bondepraktika*.

BONDPREJARE, m. 5. En, som prejar bönder i handel, vid skatternas utgörande, o. s. v.

BONDPRÄST, m. 3. (fam., nästan föraktl.) Prest på bondlandet, i en bondförsamling. Brukas isynnerhet om komminister och adjunkter, men kan äfven sägas om pastorer.

BONDPRÄL, n. 5. (fam.) Brokigt lysande, smaklös grannlåt utan behag.

BONDPRÄLIG, a. 2. 1) (om person) Prydd på ett sätt, som har smak af bondprä. *En b. brud.* — 2) (om sak) Brokigt och smaklöst grann. *B. drägt.* — *Bondpräligt*, adv.

BONDQVICK, a. 2. Qvick på ett rått och ohysadt eller dumt sätt, såsom i allmänhet förhållandet är med bönder, då de vilja vara qvicka.

BONDQVICKHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara bondqvick. I denna hem. mindre brukligt. — 2) Rått, ohysadt, dumt infall, hittord, beräkning på att gälla som qvickhet.

BONDQVINNA, f. 1. Kvinna af bondfolk. Säges i allmänhet både om gifta och ogifta, undantagandes barn, men isynnerhet om gifta, enkör och äldre ogifta kvinnor.

BONDROCK, m. 2. Rock, sådan som bönder i allmänhet bruka, af olika färg, snitt och tyg i olika landsorter.

BONDRÄNTA, f. 1. Ränta, skatt, som utgår af ett bondhemman.

BONDESD, m. 3. Sådan sed, som är vanlig ibland bönder. *Det är en b. att hålla slätteröl. Antaga b-er.*

BONDSK, a. 2. (sammandraget af *Bondisk*) Se *Bondaktig*.

BONDSKA, f. 1. Bondspråk. *Tala b.* eller *på b.*

BONDSKINNARE, m. 3. Se *Bondprejare*.